

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Deres ref.
200700960-/KJJ

Vår ref.
Sak nr: 07/671-2
Saksbehandler: Janne Kaasin
Dir.tlf: 45 49 00 41

Dato:
09.05.2007

Forbrukerombudets høringsuttalelse

Forbrukerombudet viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 22.02.07, med frist 25.05.07, om endringer i helsepersonelloven (hlspl).

Jeg har følgende kommentarer til departementets forslag:

Endring av adgangen til å gi advarsel etter hlspl § 56

Jeg mener at det er prinsipielt viktig at pliktbestemmelsene i hspl kan håndheves på en effektiv måte. Vi ser i dag en utvikling hvor private helsetjenester tilbys og markedsføres i stadig økende grad. I denne situasjonen er det sentralt å sikre respekt for og håndheving av bestemmelsene i hspl.

Det er mitt inntrykk at forbrukere flest har god tillit til helsepersonell. For å opprettholde denne tilliten er det viktig at forbrukerne ser at det reageres ovenfor helepersonell som bryter bestemmelsene i hspl. I denne forbindelse er det sentralt at sanksjonsmulighetene i hspl er fleksible og at de tilpasses utviklingen på helseområdet.

I mitt tilsynarbeid på helseområdet har jeg hatt nær og god dialog med Statens helsetilsyn (Helsetilsynet). Forbrukerombudet og Helsetilsynet har tilgrensende og til dels overlappende tilsynsmyndighet når det gjelder markedsføring av ulike helsetjenester. Markedsføringsloven (mfl) gjelder som kjent generelt for all markedsføring. For helsepersonell regulerer i tillegg spesialbestemmelsen i hspl § 13 deres markedsføring. Helsetilsynet fører tilsyn med denne bestemmelsen.

Forbrukerombudet fører også tilsyn med forskrift om markedsføring av alternativ behandling, gitt i medhold av lov om alternativ behandling. Også her grenser min tilsynsmyndighet mot Helsetilsynets, idet helsepersonell som markedsfører alternativ behandling i utgangspunktet skal bedømmes etter hspl § 13.

Jeg opplever stadig oftere å få henvendelser både fra forbrukere og helsepersonell som reagerer på helsepersonells markedsføring. De tar blant annet opp at det ikke reageres i tilstrekkelig grad mot ulovlig markedsføring fra helsepersonell.

Gjennom samarbeidet med Helsetilsynet har jeg erfart at deres sanksjonsmuligheter ved ulovlig markedsføring er begrenset. Dette fordi saker som omhandler ulovlig markedsføring sjelden vil være egnet til å medføre en fare for sikkerheten i helsetjenesten eller påføre pasienter en betydelig belastning, slik kravene er for å ilegge en advarsel etter hlspl § 56.

Etter mitt syn er de sanksjonsmulighetene om ligger i hlspl i dag ikke tilpasset behovet for å reagere mot ulovlig markedsføring. Jeg mener derfor at de endringene som departementet nå foreslår er et skritt i riktig retning. I denne sammenheng vil jeg trekke frem at Forbrukerombudets tilnærming til saker om ulovlig markedsføring, nemlig å gå i dialog med den næringsdrivende, fungerer godt. I de aller fleste saker kommer jeg på denne måten frem til en minnelig løsning. I tillegg har jeg mulighet til å ilegge økonomiske sanksjoner.

Jeg mener det er uheldig at Helsetilsynets sanksjoner ikke har vært tilpasset håndheving av markedsføringsbestemmelsen i hlspl, idet det er viktig både prinsipielt og av hensyn til den almene rettsfølelse at det reageres mot slike brudd.

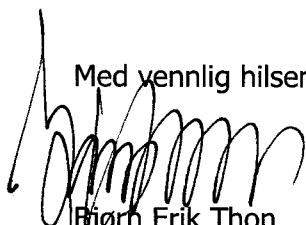
På denne bakgrunn stiller jeg meg positiv til departementets forslag om å endre vilkårene for å ilegge en advarsel etter hlspl § 56, slik at det blir mulig å gi en advarsel også når et pliktbrudd ikke er egnet til å medføre en fare for sikkerheten i helsetjenesten eller påføre pasienter en betydelig belastning. Etter mitt syn vil en slik endring kunne gjøre det enklere å gripe inn mot markedsføring som strider mot hlspl § 13.

Ny adgang til å fatte vedtak om begrensning av autorisasjon

Ut fra hensynet til forbrukerne/ pasientene mener jeg det er riktig, som departementet nå foreslår, å åpne for begrensning av autorisasjon som helsepersonell uten at vilkårene for tilbakekall er oppfylt.

Jeg støtter departementets forslag til ny § 59a i hlspl.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
forbrukerombud